

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. V. Vtrum voluntas humana Christi fuerit omnino conformis diuine
voluntati in voluto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

imo non decuit ita eius libertatem coarctari.

Locus Ioannis citatus non vrget, quia Christus ibi solum vult, quod nihil praetermiserit eorum quae a Patre fuerunt ei praecipita; non vero designat praecipita omnes circumstantias & modos operis.

Conformer ad iam dicta, videtur probabilis Deum non praedefinuisse omnes Christi actiones cum omnibus circumstantiis loci, temporis, personarum: quia negari non potest quin haec praedefinitio mirum in modum libertatem constingat, & quoddam fatum inducat in Christi operibus, & proinde non videtur admittenda; cum non videatur decens ut tanta sapientia ita constingatur, ut nihil possit in suis actionibus, cum tamen omnes circumstantias suarum operationum peruaserit. Unde videtur pertinuisse ad suauorem Dei providentiam illum sibi relinquere, non praescribendo locum, tempus, personas, numerum earum, coram quibus operaretur, v. g. hoc vel illud miraculum pararet, praedicaret; cum nunquam eius voluntas deficeret a regula rectae rationis.

Nec obstat illud Ioannis 8. quae placita sunt ei facio semper: quia Christus eo loco nihil aliud vult, quam quod semper operaretur consentaneum diuinae dispositioni, qua Deus voluit ut genus humanum redimeret.

Dices melius est dirigi a regula increata quam a creata.

Resp. non opus esse huiusmodi praedefinitionibus ut voluntas censeatur dirigi a regula increata; sufficit enim illi praebere eum providentia modum quo nunquam in suis actionibus deficiat; quod sine praedefinitionibus fieri potest, sine quibus etiam potuit voluntas Christi excellentissime operari.

3. Obiectio petitur ex eo quod Christus dominus Deum clare videns & summe amans, necessarium voluerit quidquid magis pertinet ad Dei gloriam; ergo omnia ex necessitate est operatus.

Resp. neglecto antecedente, negando consequentiam, quia cum varia possint aequae conferre ad Dei gloriam, idque Christus optime cognouerit, ex eo quod in omnibus debuerit quaerere maiorem Dei gloriam, non sequitur quod non fuerit liber in suis operibus.

2. Quamvis inter ipsa opera materialiter sumpta fuisset inaequalitas perfectionis; cum tamen haberent infinitam moralem perfectionem ut ab illo procedebant, habebant infinitam vim honorandi Deum, & eius gloriam promouendi; & ita quodlibet eius opus aliquo minime perfectionis physicae, poterat aequae facere ad Dei gloriam atque perfectissimum. Quamquam iuxta conditionem motui ex quo operabatur, semper fuerit modo excellentissimo operatus; & hac etiam ratione materialiter semper fecerit quod ad maiorem Dei gloriam pertinebat, scilicet iuxta exigentiam actionis & obiecti circa quod versabatur.

Obiectio 4. petitur ex eo quod Christus omnes suos actus, cum omnibus suis circumstantiis praeviderit antequam exercerentur.

Resp. id nihil officere eius libertati; cum enim ea cognitio sit speculativa & posterior ratione quam sit actio quae est illius obiectum, sequitur quod nullo modo tollat libertatem actionis; quia huiusmodi cognitio reperitur in Christo, eo quod actio sit futura, non vero e contrario. Hinc licet sit impossibile in Christo inueniri huiusmodi notitiam, & actum suo tempore non poni, non officit

libertati actionis; quia illa impossibilitas oritur ex hypothesi Christo libera, & naturae posteriore quam sit ipse actus.

ARTICULVS V.

Utrum voluntas humana Christi fuerit omnino conformis diuinae voluntati in volito?

21.

Resp. S. Th.

RESPONDET Christum secundum appetitum sensitiuum & secundum voluntatem consideratam ut naturam potuisse aliud velle; semper autem fuisse conformem in volito secundum voluntatem quae se habet ut ratio.

Sesús resp.

Notandum 1. S. Th. non velle voluntatem ut praevenerit usum rationis potuisse aliud velle quam Deus velit; quia, ut patet ex dictis, nullus motus voluntatis vel appetitus sensitiui in Christo praevenerit usum rationis. Sensus ergo est, quod voluntas ut tendit in bona naturae consentanea, v. g. in conservationem vitae, vel ut refugit mala naturae repugnantia, v. g. mortem, tormenta; potuerit aliud velle quam Deus absolute velit: quamquam eadem voluntas spectata ut ratio semper fuerit conformis diuinae voluntati, siue quod idem voluerit secundum voluntatem, quae fertur in obiectum secundum omnes rationes consideratum. Quae vera doctrina ut magis luceat:

22.

Notandum 2. voluntatem humanam posse tribus modis dici conformem diuinam. 1. secundum se, & ut aliqui loquuntur in genere causae efficientis; quando videlicet ipse motus voluntatis talis est, qualem Deus seu diuina voluntas vult eum esse: quae ratione motus voluntatis quo Abraham volebat filium suum Isaac occidere, erat conformis diuinam voluntati; quia nimirum Deus volebat Abrahamum habere hanc voluntatem, ut sic manifestum fieret quam esset paratus Deo obedire, licet Deus nolleret ut Isaac occideretur.

Voluntas humana potest tribus modis dici conformis diuinam. 1. Modus.

2. In obiecto materiali; quando scilicet idem vult voluntas humana quod vult Deus.

Secundus.

3. In obiecto seu volito formali; id est, quando id quod vult, siue sit idem siue diversum, vult propter eandem rationem formalem. His praenotatis

Tertius.

Dico 1. voluntas Christi efficax & absoluta semper fuit conformis voluntati Dei etiam in obiecto materiali. Patet ex cap. 4. Ioannis, ubi Christus dicit, *meus vultus est ut faciam voluntatem eius qui misit me.* cap. 6. *descendi de caelo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me.* Matth. 26. & alibi. Definita est in 6. Synodo act. 17. Videri potest act. 4. eiusdem Synodi in epistola Agathonis.

23.

Prima conclusio.

Ioan. 4. & 6.

Matth. 26.

6. Syn.

Ratio est quod Christus clare cognoscens diuinam voluntatem, non posset efficaciter tendere in contrarium eius quod sciebat Deum velle. Conferat praeterquam quod id sit maxime imprudentia, est etiam contra rectam rationem velle ut diuina voluntas, quae est rectissima, in irritum cadat.

Dico 2. non tamen tenebatur tendere in obiectum sub eadem ratione formali specifica sub qua Deus tendebat, sed potuit sub alia ratione honesta: quia neque fuit necessarium ad honestatem actionis ut in sua actione spectaret eandem rationem formalem specificam, quam spectabat Deus; neque erat necessarium, ut praecceptum adimpleret, quia non est verisimile praefixum illi fuisse sub qua ratione formali deberet ferri in obiectum materiale; neque tertio fuit necessarium, ut censeretur

Secunda conclusio.

Nó fuit necesse Christum conformare se diuinam voluntati in ratione formali specifica.

sele con-

25.

Tertia con-
clusio.Potuit affe-
ctu simpli
habere mot-
us diffor-
mes effici
voluntati
Dei.
Matth. 16.

se se conformare diuinæ voluntati, cum ad hoc sufficeret. 1. ut non displiceret ei ratio, sub qua Deus volebat illam actionem. 2. ut eandem actionem vellet sub aliqua ratione honesta; sic enim abunde se se conformabat diuinæ voluntati etiam in obiecto formali in genere.

Dico 3. voluntas humana Christi potuit simplici & inefficaci affectu habere motus difformes efficiaci voluntati Dei.

Patet ex Matth. 26. vbi Christus orauit dicens, *Pater mi si possibile est, transeat à me calix iste; verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Ex cuius priori parte patet motus quo voluntas Christi refugiebat mortem tanquam naturæ contrariam; posteriori parte patet quod eandem vellet voluntate efficiaci; & spectatis omnibus circumstantiis paratus esset obire, ut genus humanum redimeret, & diuinam voluntatem absolutam adimpleret.

Aduerte tamen hunc ipsum motum inefficacem fuisse conformem diuinæ voluntati 1. modo à nobis relato, id est secundum se, & tanquam suæ regulæ & causæ efficienti, quia Deus voluit ut Christus in se excitaret hunc motum fugæ mortis & doloris, ad declarandam veritatem naturæ humanæ & acerbiter penarum quas pro genere humano erat subiturus.

Quæstione.

Petes an per simplicem affectum iam descriptum voluntas humana Christi fuerit difformis diuinæ voluntati solum respectu obiectorum naturæ incommodorum?

Resolutio.

Resp. potuisse etiam esse difformem respectu aliorum; nam simplici affectu Christus etiam doluit de perditione reprobatorum, de vastatione Iudæorum, idque propter rationes sublimiores.

ARTICVLVS VI.

Virum in Christo fuerit contrarietas voluntatum?

Resp. neg.

26.

RESPONDET negatiuè. 1. non fuit contrarietas inter voluntatem diuinam & humanam, nec vlla formalis repugnantia, ut patet ex dictis art. precedenti; quia omnis voluntas efficax in Christo fuit conformis diuinæ voluntati etiam in obiecto materiali, & aliquo modo in formali: inefficax autem fuit cōformis solum secundum se, ut etiam patet ex dictis; non potuit ergo in eo esse contrarietas voluntatis humanæ respectu diuinæ. Adde motus inefficaces non fuisse de obiecto sub eadem ratione formali, sub qua Deus contrarium volebat; neque eò spectasse ut diuinam voluntatem efficacem irritam redderent vel retardarent.

6. Syn.
Conc. Lat.

2. Nec fuit contrarietas voluntatum in Christo. Est definitum in 6. Synodo act. 4. & 17. & in Concilio Lateranensi sub Martino 1. can. 15.

Prob. omnis Christi voluntas fuit honestissima & prudentissima; ergo non potuit in eo esse voluntatum contrarietas.

Conf. voluntates quæ videntur fuisse contrariæ non tetenderunt in obiectum sub eadem ratione formali, & Christus per inefficacem non conabatur aliam impedire.

QVÆSTIO XIX.

De pertinentibus ad unitatem Christi quantum ad operationem.

ARTICVLVS I.

Virum in Christo sit tantum una operatio diuinitatis & humanitatis?

EGAT. quæ doctrina est de fide explicata superiori quæstione art. 1. Videri potest 6. Synodus act. 2. 4. 8. 17. & Concilium Lateranense sub Martino 1. can. 15.

ARTICVLVS II.

Virum in Christo fuerint plures operationes humanæ?

NOTANDVM S. Thom. non querere an in Christo fuerint plures operationes quoad entitatem, cum constet fuisse plures & numero & specie distinctas; sed vtrum fuerint plures quoad rationem principij, &

Responder vnam fuisse operationem humanam, imò omnes in eo fuisse humanas: quæ resolutione nihil aliud vult, quàm quod omnes Christi operationes etiam partis vegetatiuæ processerint ex perfecto iudicio & vsu rationis, & ex imperio voluntatis. Excipitur visio beatifica; quæ tamen eo sensu potest dici humana, quod procedat ex pleno vsu rationis.

ARTICVLVS III.

Virum actio humana Christi potuerit esse sibi meritoria?

AFFIRMAT; docens Christum meruisse gloriam corporis, & ea quæ pertinent ad eius excellentiam. In quo S. Tho. supponit Christum verè meruisse; quod licet sit verissimum, tamen paulò fufius est ostendendum.

DVBIVM I.

Virum Christus verè & propriè meruerit?

RESP. affirmatiuè. est de fide. Patet ex omnibus locis Scripturæ, quibus Christus dicitur nos redemisse sanguine suo, nos esse de fide. lauiffe à peccatis nostris, acquisiuisse Ecclesiam sanguine suo. Videri possunt dicta q. 1. art. 2. dub. 3. Patet etiam ex cap. 53. Isaia: *scilicet posuerit pro peccato Israh. animam suam, videbit semen longæum.* Ad Rom. 5. *sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic per unius iustitiam in omnes homines in iustificationem vitæ.* Ad Philippenfes 2. *factus obediens usque ad mortem &c. propter quod & Deus exaltauit illum, &c.* Vbi præpositio, propter, designat causam meritoriam. Psalmo 44. *Dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem, propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo latiss.* Quo loco particula, propter, licet